

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев2 3499/2021
22.12.2022. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Бранислава Босиљковића, председника већа, Бранке Дражић, Драгане Бољевић, Јелене Ивановић и Катарине Манојловић Андрић, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Ристо Лекић адвокат из ..., против тужене Републике Србије, Министарство унутрашњих послова, коју заступа Државно правобранилаштво из Београда, ради исплате, одлучујући о ревизији тужиоца изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 3006/19 од 01.07.2021. године, на седници одржаној 22.12.2022. године, донео је

ПРЕСУДУ

УСВАЈА СЕ ревизија тужиоца и **ПРЕИНАЧУЈЕ** пресуда Апелационог суда у Београду Гж1 3006/19 од 01.07.2021. године тако што се одбија жалба тужене и потврђује пресуда Првог основног суда у Београду П1 1378/18 од 28.05.2019. године, а захтев тужене за накнаду трошкова по жалби одбија.

ОБАВЕЗУЈЕ СЕ тужена да исплати тужиоцу износ од 33.000,00 динара на име трошкова ревизијског поступка у року од осам дана од дана достављања пресуде.

Образложење

Пресудом Првог основног суда у Београду П1 1378/18 од 28.05.2019. године, ставом првим изреке, усвојен је тужбени захтев и обавезана тужена да на име неисплаћене зараде до двоструког износа по основу обављеног рада и временаведеног на раду у периоду од 01.10.2008. до 30.09.2011. године исплати тужиоцу укупан износ од 1.675.703,81 динар, и то у опредељеним месечним износима са законском затезном каматом ближе наведеним у том ставу изреке. Ставом другим изреке, обавезана је тужена да за тужиоца уплати доприносе за пензијско и инвалидско осигурање Републичком фонду за пензијско и инвалидско осигурање, за здравствено осигурање Републичком фонду за здравствено осигурање и за осигурање за случај незапослености Националној служби за запошљавање на износе досуђене ставом првим изреке. Ставом трећим изреке, обавезана је тужена да накнади тужиоцу трошкове парничног поступка у износу од 349.650,00 динара са законском затезном каматом од 28.05.2019. године до исплате.

Пресудом Апелационог суда у Београду Гж1 3006/19 од 01.07.2021. године, ставом првим изреке, преиначена је наведена првостепена пресуда у ставовима првом и другом изреке тако што је тужбени захтев одбијен. Ставом другим изреке, преиначено

је решење о трошковима поступка и одбијен захтев тужиоца за накнаду трошкова поступка, а ставом трећим и захтев тужене за накнаду трошкова поступка пред првостепеним судом. Ставом четвртим изреке, обавезан је тужилац да накнади туженој трошкове другостепеног поступка у износу од 33.000,00 динара, а ставом петим одбијен захтев тужиоца за накнаду трошкова другостепеног поступка.

Против правноснажне пресуде тужилац је благовремено изјавио ревизију на коју је тужена одговорила.

Испитујући побијану пресуду, на основу члана 408. Закона о парничном поступку – ЗПП („Службени гласник РС“, бр. 72/11, 49/13-УС, 74/13-УС, 55/14, 87/18, 18/20), Врховни касациони суд је нашао да је ревизија основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП на коју ревизијски суд пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању, тужилац је радио код тужене од 03.01.2003. до 30.06.2006. године на радном месту послови ..., у Одсеку за ... Управе за борбу против организованог криминала (УБПОК), да би 01.07.2006. године био распоређен на радно место послови ... у Одељењу за сузбијање кријумчарења наркотика Службе за борбу против организованог криминала (СБПОК) Управе криминалистичке полиције. Иако је 13.09.2005. године ступио на снагу нови Правилник о унутрашњој организацији и систематизацији радних места којим је, у оквиру Управе криминалистичке полиције систематизована Служба за борбу против организованог криминала, чиме су се стекли услови за примену одредаба о платама у складу са Законом о организацији надлежности државних органа сузбијању организованог криминала, корупције и других посебно тешких кривичних дела и Уредбом о платама лица која обављају послове у посебним организационим јединицама државних органа надлежних за сузбијање организованог криминала, тужена није никада исплаћивала тужиоцу зараду у припадајућем двоструком износу. Износи досуђени ставом првим изреке првостепене пресуде (свеукупно 1.675.703,81 динар) представљају износе неисплаћене зараде, обрачунате у двоструком износу од нето основне зараде (у износу од 100%, без стимулација и минулог рада) коју је тужилац примао у последњем месецу пре распоређивања у СБПОК умањене за износе који су тужиоцу исплаћени на име нето зараде. Висину припадајућег неисплаћеног износа зараде првостепени суд је утврдио на основу налаза вештака економско-финансијске струке и обавезао тужену да га исплати тужиоцу са законском затезном каматом и припадајућим доприносима за социјално осигурање.

Другостепени суд је преиначио првостепену пресуду и одбио захтев тужиоца. Применивши одредбе ЗПП према којима је странка дужна да изнесе чињенице и предложи доказе на којима заснива свој захтев или којима оспорава наводе и доказе противника у складу са законом (члан 228) и сноси терет доказивања чињенице која је битна за настанак или остваривање права које тврди да има (члан 231), другостепени суд је оценио да тужилац није доказао да му припада тражени износ јер је судски вештак применио неодговарајућу методологију када је исказао основну плату коју је тужилац имао пре распоређивања на радно место у СБПОК. Стога је другостепени суд преиначио првостепену пресуду и одбио постављени тужбени захтев као неоснован. С обзиром на акцесорни карактер захтева за уплату доприноса за социјално осигурање,

другостепени суд је ожалбену пресуду и у том делу преиначио и одбио и захтев за уплату тражених доприноса за социјално осигурање.

Ценећи ревизијске наводе тужене, Врховни касациони суд закључује да тужилац основано оспорава правилност примене материјалног права од стране другостепеног суда.

Законом о раду („Службени гласник РС“, бр. 24/2005...32/2013) прописано је да запослени има право на одговарајућу зараду која се утврђује у складу са законом, општим актом и уговором о раду (члан 101. став 1).

Законом о организацији надлежности државних органа сузбијању организованог криминала, корупције и других посебно тешких кривичних дела („Службени гласник РС“, бр. 42/02, 27/03, 39/03, 67/03, 29/04, 58/04-др.закон, 45/05, 61/05, 72/09) важећим у утуженом периоду прописано је да се у оквиру министарства надлежног за унутрашње послове образује Служба за сузбијање организованог криминала ради обављања полицијских послова у вези са кривичним делима из члана 2. тог закона (члан 10. став 1), а одредбама члана 18. да лица која обављају послове и задатке у државним органима и посебним организационим јединицама из овог закона имају право на плату која не може бити већа од двоструког износа плате коју би остварила на одговарајућим пословима и задацима у министарству надлежном за унутрашње послове (став 1), између осталог, као и да плате из става 1. уређује Влада (став 2).

У складу са одредбом члана 18. став 2. наведеног закона, Влада је донела Уредбу о платама лица која обављају послове у посебним организационим јединицама државних органа надлежних за сузбијање организованог криминала („Службени гласник РС“, бр. 14 од 20. фебруара 2003, 67/05, 105/05, 114/14) којом је уредила плате лица која обављају послове и задатке у, између осталог, Служби за сузбијање организованог криминала Министарства унутрашњих послова (члан 1) и прописала да се плате обрачунавају и исплаћују у двоструком износу плате коју су остваривали на пословима са којих су ступили на рад у организационе јединице из члана 1. ове уредбе (члан 2. став 1) и да се приликом обрачунавања двоструког износа плате не узимају у обзир додаци на плату утврђени законом (члан 3. став 5).

С обзиром на изложено, став је Врховног касационог суда да запослени који су, пре ступања на рад у Службу за борбу против организованог криминала, били радно ангажовани у МУП (па тако и тужилац) имају право на исплату двоструког износа плате коју би остваривали у спорном периоду у односу на висину основне плате коју би примали на радном месту на коме су били претходно радно ангажовани, до момента премештаја у поменути службу. Ово право установљено је Законом о организацији надлежности државних органа у сузбијању организованог криминала, корупције и других посебно тешких кривичних дела и, непосредно, наведеном уредбом. То подразумева да свако увећање основне месечне плате на ранијем радном месту последично доводи до увећања двоструког износа основне плате код Службе за борбу против организованог криминала. Дакле, као мерило за обрачун двоструког износа основне плате у читавом спорном периоду не може служити износ који је тужиоцу исплаћен у месецу који је претходио распоређивању на радно место у Служби за борбу против организованог криминала, без узимања у обзир промене у висини основне плате које су уследиле у поменутом спорном периоду обрачуна, како је то правилно учинио првостепени суд.

У том смислу, првостепени суд је правилно закључио да тужиоцу припада право на накнаду штете због мање исплаћене плате коју је остварио по основу рада и времена проведеног у раду за утужени период у укупном износу који је досуђен првостепеном пресудом са законском затезном каматом, у свему према садржини налаза и мишљења судског вештака економско-финансијске струке, као и право на исплату доприноса за пензијско и инвалидско осигурање Републичком фонду за пензијско и инвалидско осигурање, за здравствено осигурање Републичком фонду за здравствено осигурање и за осигурање за случај незапослености Националној служби за запошљавање на досуђене износе зараде.

На основу изложеног, Врховни касациони суд је, применом процесних овлашћења из члана 416. став 1. ЗПП, преиначио другостепену пресуду тако што је одбио жалбу тужене и потврдио првостепену пресуду којом је обавезана тужена да тужиоцу исплати накнаду штете због мање исплаћених плата у укупном износу од 1.675.703,81 динар са законском затезном каматом на појединачно досуђене месечне износе како је то наведено у првом ставу изреке првостепене пресуде и обавезао тужену да у корист тужиоца изврши уплату социјалних доприноса (за пензијско и инвалидско осигурање, здравствено осигурање и осигурање за случај незапослености) на досуђене износе.

Имајући у виду да тужена није успела у поступку по жалби, одбијен је њен захтев за накнаду трошкова другостепеног поступка.

Одлуку о трошковима поступка по ревизији из другог става изреке Врховни касациони суд је донео применом одредаба чланова 153. став 1, 154. и 165. став 2. у вези са чланом 163. став 1. ЗПП, с обзиром на успех тужиоца у спору, водећи рачуна само о трошковима који су били потребни, па је обавезао тужену да накнади тужиоцу трошкове ревизијског поступка у износу од 33.000,00 динара који се односе на састав ревизије од стране адвоката у складу са Тарифом о наградама и накнадама трошкова за рад адвоката. Тужиоцу нису признати трошкови за судске таксе с обзиром да они нису опредељени ни по износу ни по врсти.

**Председник већа – судија
Бранислав Босиљковић с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић